

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 8. SINIFLAR
1. DÖNEM 1. SINAV ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Türk esprisinin büyük zekâsı, tanınmış filozofumuz Nasrettin Hoca'yı yalnız Türk toplumu değil, doğudan batıya her millet sever. Herkes bu büyük Türk'ün her devirde güncelliğini koruyan güzel fıkralarına hayrandır. Çoğumuz onun nerede doğduğunu, nerede, hangi şartlar içinde yaşadığını, ne yaptığını düşünmeyiz bile... Üçümüz-beşimiz bir araya gelerek neşeli bir söz alışverişine girdik mi çoğu zaman Nasrettin Hoca da aramızda olur. Ondan bir fıkra, bir hikâye anlatır; ya onu yerer ya da zekâ çarkından dökülen esprilerle sohbetimizi süsleriz.

Bu metinde yer alan bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısındaki boşluğa yazınız. (4 x 2 = 8 puan)

Zekâ	İnsanın düşünme, akıl yürütme, öğrenme, duyguları doğru algılayabilme, değerlendirebilme, yeteneklerinin ve becerilerinin tamamı
Yermek	Kötülüklerini söylemek
Devir	Çağ
Filozof	Felsefe ile uğraşan ve felsefenin gelişmesine katkıda bulunan kimse

T.8.3.6. Deyim ve atasözü ve özdeyişlerinin metne katkısını belirler.

Babam nasıl olsa işleri yoluna koyardı.

Babamın yüzü gülmüştü ya... Ötesinin önemi yoktu.

Sanki kendi yerine bisikleti bırakıp o da çekip gitmişti.

Pencereden akşamın sokakları kaplayan karanlığına dalıp gitti.

2. Yukarıdaki metinde yer alan deyimleri bularak altlarını çiziniz. Bulduğunuz deyimleri ve anlamlarını tahmin ederek aşağıya yazınız. (20 puan)

Yoluna koymak: istenilen biçime getirmek, düzene koymak (2+3=5 puan)

Yüzü gülmek: sevinci yüzünden belli olmak (2+3=5 puan)

Çekip gitmek: bırakıp gitmek, ayrılmak, savuşmak (2+3=5 puan)

Dalıp gitmek: bir düşünce veya hayal ile bulunduğu ortamdan uzaklaşmak (2+3=5 puan)

T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. (Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak) ve karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.)

3. Aşağıdaki dizelerde bulunan söz sanatlarını belirleyerek dizelerin altına yazınız. (5 x 2=10 puan)

Mutludur ceylan ile fare / karga ve tosbağa şen

.Kişileştirme (teşhis).....

“Ceylan nerede kaldı?” der fare / Başına bir iş gelmesin sakın!”

.Konuşurma (intak).....

Alçaktan uçarak, yüksekten uçarak

.Tezat (Karşıtlık).....

“İyi tanırım ceylanı,” der tosbağa

.Konuşurma (intak).....

Ceylan, fare, karga ve tosbağa

Ormanistan'ın bir kenar mahallesinde

aynı evde yaşıyorlar kardeş kardeşe.

.Kişileştirme (teşhis).....

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. (Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.)

4. Aşağıda verilen fiillere uygun zarf-fiil ekleri getirerek zaman ve durum anlamı kattığı iki ayrı cümle yazınız. Yazdığınız bu cümlelerdeki zarf-fiillerin altını çiziniz. (Belirtilen fiillerden istediğinizi durum, istediğinizi zaman anlamıyla kullanabilirsiniz.) (2 x 5 = 10 puan)

Filler: oku-, gül-

1. Cümle: Dün bana attığı mesajı okuyunca çok mutlu oldum. (Zaman anlamı)
2. Cümle: Parkta oynayan çocuk, annesine doğru gülererek koştu. (Durum anlamı)

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. (Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.)

5. Bir dostum anlatırken bana pek tesir etmişti, aynı derecede tesirli bir şekilde size anlatıp anlatamayacağımı bilmem ama bana pek manalı görünen o sözleri sizlerin de duymanızı istiyorum.

Yukarıdaki paragrafta yer alan fiilimsileri bularak altlarını çiziniz. Daha sonra bulduğunuz bu fiilimsileri aşağıya yazıp yanına da hangi fiilimsi olduğunu yazınız. (15 puan)

anlatırken: zarf-fiil (Metinde altını çizme: 1 p. +1 p. +1 p. =3 p.)

anlatıp: zarf-fiil (Metinde altını çizme: 1 p. +1 p. +1 p. =3 p.)

anlatmayacağımı: sıfat-fiil (Metinde altını çizme: 1 p. +1 p. +1 p. =3 p.)

görünen: sıfat-fiil (Metinde altını çizme: 1 p. +1 p. +1 p. =3 p.)

duymanızı: isim-fiil (Metinde altını çizme: 1 p. +1 p. +1 p. =3 p.)

6 ve 7. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Korkma! Diye başlayan bir milletin evlatlarıyız,
Osmanlı'nın torunu, Atatürk'ün geleceğiyiz,
Çanakkale'nin şehidi 30 Ağustosların kahramanı,
Yaz destanları yaratan bu milletin ta kendisiyiz.

Vatan namustur, vatan şah damarıdır,

Dokunmayın oraya, ya canınız gider!

Ya canınızdan öteye gider!

Vatan beş harf değildir, vatana harfler yetmez,

Vatan her şeydir, başka Milletler bilmez.

T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

6. Yukarıdaki şiirin ana duygusunu yazınız. (5 puan)

Şiirin ana duygusu, "vatan sevgisi" dir.

T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar. (Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.)

7. Yukarıdaki şiirden hareketle Ata'mızın bizlere emaneti olan bu eşsiz yurdu tüm kötülüklerden uzak tutmak için neler yapabiliriz? Düşüncelerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

Verilen şiiri göz önünde bulundurarak öğrencilerden yurdumuzu tüm kötülüklerden uzak tutabilmek adına neler yapmaları gerektiğini belirttikleri birkaç cümlelik mantıklı yanıtlar vermesi beklenir.

T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. (Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.)

8. Aşağıda verilen cümleleri anlam ilişkilerine göre (amaç- sonuç, neden-sonuç, koşul-sonuç) tabloda belirtilen yere yazarak tabloyu doldurunuz. (5 x 2 = 10 puan)

Cümleler	Neden-sonuç / Amaç-sonuç / Koşul-sonuç
Ders çalışmak için her gün kütüphaneye gider.	Amaç-sonuç
Temiz bir dünya istiyorsak yerlere çöp atmamalıyız.	Koşul-sonuç
Durumu anladı ki ona kızdı.	Neden-sonuç
İstanbul'a okumaya gitti.	Amaç-sonuç
Düzenli çalıştığı için sınavda başarılı oldu.	Neden-sonuç

T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. (Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.)

9. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere "öznel cümleler" söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değişiklik göstermeyen cümlelere ise "nesnel cümleler" denir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz.

Verilen açıklama doğrultusunda aşağıda belirtilen yerlere birer tane öznel ve nesnel cümle örneği veriniz. (2 x 6 = 12 puan)

Öznel cümle:..... Dünyanın yaşaması en keyifli ve güvenli şehrinde yaşıyoruz.

Nesnel cümle:..... Yazarın son kitabı bir ayda beş yüz binden fazla satış yapmış.